

системі професійної підготовки : матеріали конференцій МЦНД. (08.12.2023; Черкаси, Україна). 2023. С. 143–145. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/876>

4. Про державну прикордонну службу України : Закон України № 661-IV від 03.04.2003. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>

5. Про національну поліцію : Закон України № 580-VIII від 02.07.2015. *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

6. Наточій А., Тінін Д. Деякі аспекти профілактики травмування та загибелі поліцейських в критичних ситуаціях під час несення служби в умовах дії правового режиму воєнного стану : матеріали конференцій МЦНД. (24.05.2024; Запоріжжя, Україна). 2024. С. 90–92. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/1238>.

7. Снісар В., Устименко В., Наточій А. Застосування вогнепальної зброї для примусового припинення польоту безпілотного повітряного судна : матеріали конференцій МЦНД. (25.10.2024; Умань, Україна). 2024. С. 219–222. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/253>

8. Войтюк М. П. Роль органів Національної поліції при забезпеченні публічної безпеки та порядку. *Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід* : матеріали Міжнар. науково-практ. конф. (Дніпро, 17 листопада 2017 р.). Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. С. 247–250. URL: <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/1111>

Володимир Тимофєєв

Анатолій Наточій

старші викладачі

кафедри вогневої підготовки

Ростислав Хоменко

курсант 2-го курсу факультету

підготовки фахівців для підрозділів

кримінальної поліції

Національної поліції України

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ПРАВООХОРОНЦІВ ДО СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ОСОБЛИВОСТІ НЕСЕННЯ СЛУЖБИ В УМОВАХ ОБМЕЖЕННЯ АБО ВІДСУТНОСТІ ОСВІТЛЕННЯ

В умовах сьогодення проблематика підвищення боєздатності правоохоронців викликає багато питань через специфіку виконання завдань та умов, в яких вони виконуються. Підготовка поліцейських для несення служби у нічний час доби є дуже актуальним, зокрема у період дії правового

режиму воєнного стану.

Треба пам'ятати про забезпечення особистої безпеки поліцейських, що є не лише завданням керівника підрозділу, але й особиста відповідальність кожного правоохоронця. Це зумовлюється його індивідуально-психологічними особливостями, рівнем фізичного розвитку та інтелекту, моральними засадами особистості, рівнем і змістом віктимності, навичками та вмінням вирішувати конфліктні ситуації, здатністю до самостійного аналізу професійної діяльності з метою розробки нових елементів стратегії та тактики для ефективного виконання оперативно-службових завдань [1-2].

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про Національну поліцію» (далі – Закону) визначається принцип безперервності діяльності Національної поліції, тобто безперервне та цілодобове виконання своїх завдань [3]. Зважаючи на вище зазначене, можемо зробити висновок, що принцип безперервності зобов'язує поліцейських нести службу й у нічний час доби.

У нічний час доби під час несення служби правоохоронці стикаються з низкою проблем, які частково або повністю не дають змогу сумлінно виконувати свої обов'язки. На сьогодні несення служби правоохоронцями у нічний час доби є одним із найнебезпечніших варіантів несення служби, що супроводжуються великим ризиком для життя та здоров'я.

Вивчаючи цю проблематику, бачимо, що частина служби проходить в умовах недостатнього освітлення: у нічний час, у приміщеннях, будівлях, де відсутнє світло [4]. В таких умовах дуже підвищується ризик поліцейського постраждати або загинути. Погіршення чутливості зорових рецепторів знижують кут та дальність огляду, зростає можливість не помітити небезпеку, а невміле використання джерел освітлення – демаскує дії поліцейських.

В умовах нічного часу доби або в умовах недостатнього освітлення виникають такі проблеми: повна або часткова відсутність зорової адаптації; неможливість швидкого реагування на небезпеку; зменшення швидкості пересування та взаємодія нарядів (патрулів) між собою.

На сьогодні велика частка правопорушень здійснюються у нічний час доби, через що виникають певні проблемні питання щодо їх виявлення та розслідування, а також забезпечення публічного порядку.

Для більш ефективного виконання службових обов'язків поліцейські потребують відповідного освітлення, через що використовують тактичні ліхтарі. На сьогодні не всі поліцейські отримують тактичні ліхтарі, через що змушені самостійно їх купувати, відповідно не всі поліцейські під час виконання службових обов'язків мають такий необхідний засіб.

Наявність тактичного ліхтарика під час несення служби у нічний час доби, а також в умовах недостатньої видимості дає поліцейському змогу краще контролювати обстановку, що складається навколо нього та максимально оперативно реагувати на загрозу, у разі її виникнення.

Тактичний ліхтар (або підствольний) являє собою освітлювальний

прилад, призначений для застосування разом із вогнепальною зброєю. Тактичні ліхтарі виробляють у двох модифікаціях: ручні моделі, що використовуються переважно з пістолетами та револьверами, і моделі, що встановлюються на гвинтівках і рушницях. Тактичний ліхтар освітлює ціль та дезорієнтує правопорушника, при цьому дозволяючи стрілку використовувати для застосування зброї обидві руки. Ці ліхтарі розраховані на інтенсивну експлуатацію в умовах сильної вібрації і ударів. Ручні тактичні ліхтарі можуть застосовуватися під час стрільби з пістолетів та револьверів [5].

В умовах дії правового режиму воєнного стану поліцейські несуть службу на блокпостах, зокрема й в нічний час доби. Під час виконання службових обов'язків у темну пору поліцейські стикаються з проблемою освітлення, адже це буде демаскування їх місця знаходження [6].

Вирішенням цієї проблеми є наявність тактичних ліхтариків у поліцейських, які суттєво зменшують фактор демаскування. Також одним із вирішень цього питання може бути використання тактичних ліхтарів з червоною лінзою, який зменшує вірогідність бути поміченими здалеку.

Шляхи впровадження спеціальних та тактичних ліхтарів для правоохоронних органів не є надскладними. За своєю сутністю такий аспект залежить виключно від розуміння керівниками центральних органів виконавчої влади важливості підвищення якості надання послуг населенню, у тому числі й таких, як захист життя, здоров'я, прав і свобод громадян, власності, природного середовища, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, особливо коли виникають підстави застосування вогнепальної зброї [4].

Як аргумент такої необхідності згадаємо подію, яка сталася у квітні 2024 року у Вінницькій області [7]. Екіпаж СРПП у комендантську годину зупинив авто для перевірки документів, в якому перебували військовослужбовці. Під час виконання службових обов'язків поліцейські користувались ліхтариком на мобільному терміналі, що обмежило зону видимості. При такому завантаженні транспортного засобу, з яким вони зустрілись, досить складно здійснювати поверхневу перевірку взагалі, а при цьому обстановка ускладнена відсутністю освітлення. Це призвело до послаблення уваги на чинники небезпеки, оскільки вони не помітні, а також відсутністю відповідного контролю суб'єктів. В момент небезпеки ліхтар можна було використати для засліплення суб'єктів з метою дезорієнтації та швидкого пошуку укриття для ведення вогню на ураження та забезпечення особистої безпеки. Якби поліцейські користувались тактичним ліхтарем, то вони б краще володіли обстановкою, що складалась навколо них. Це підвищувало б шанси вчасно зреагувати на загрозу, яка виникла.

На сьогодні професійна спрямованість передбачає розуміння і внутрішнє сприйняття цілей і завдань професійної діяльності. Зміни, які відбуваються у змісті професійної спрямованості, знаходять своє відображення в тому, що зміцнюють мотиви, що пов'язані з професійною

діяльністю, викликають покликання до прагнення у добросовісному виконанні власних службових обов'язків, бажанні проявити себе як кваліфікованого фахівця та досягати успіхів в роботі, посиленні почуття відповідальності [8-9].

Тож робимо висновок, що забезпечення поліцейських потребує поліпшення та відповідних змін до умов сьогодення. Тактичний ліхтар є важливою складовою ефективного несення служби, завдяки чому забезпечується якісне надання послуг нашому суспільству у сфері забезпечення публічного порядку. Під час виконання службових обов'язків у нічний час доби, а також в умовах недостатньої видимості використання тактичних ліхтарів забезпечить максимально ефективне виконання поставлених завдань, а також зможе надати детермінанти для збереження життя та здоров'я поліцейського.

Список використаних джерел

1. Наточій А., Тінін Д. Деякі аспекти профілактики травмування та загибелі поліцейських в критичних ситуаціях під час несення служби в умовах дії правового режиму воєнного стану : матеріали конференцій МЦНД. (24.05.2024; Запоріжжя, Україна). 2024. С. 90–92. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/1238>.
2. Тимофєєв В. П., Гунько К. О. Актуальні питання застосування вогнепальної зброї працівниками Національної поліції в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. Вип. 3. С. 352–356. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.03.63>.
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Застосування та використання вогнепальної зброї працівниками поліції в умовах відсутності або обмеженого освітлення : метод. рек. / за ред. канд. юрид. наук, доц. В. Д. Поливанюка. Дніпро : ДДУВС, 2021. 72 с. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/7534>.
5. Марченко О. С., Осьмак С. Г., Шумак С. І. Актуальні аспекти необхідності прийняття на оснащення спеціальних та тактичних ліхтарів. *Науково-практичний журнал: Сучасна спеціальна техніка*. 2011. № 4(27). С. 5–12. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/820fadcl-200c-47a2-bb98-e69ddf3dfd4f/content>.
6. Організаційно-правові та тактичні засади службово-бойової діяльності сил сектора безпеки та оборони на блокпостах : метод. рек. / ред. С. А. Комісаров. Дніпро : ДДУВС, 2023. 96 с. <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/11519> ; https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/11519/1/макет_МР%20Блокпост.pdf.
7. Гурковська Н. У Вінницькій області невідомі розстріляли поліцейських із авто. Оголошено план-перехват. 20 квітня 2024. *РБК-Україна*. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/vinnitskiy-oblasti-nevidomi-rozstrilyali-1713596770.html>.
8. Наточій А. Д., Тінін Д. Г. Застосування інтерактивних та мультимедійних технологій при вогневій підготовці працівників правоохоронних органів: зарубіжний та вітчизняний досвід. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/13194/1/50-72-PB.pdf#page=225>.
9. Тінін Д. Г., Тимофєєв В. Деякі аспекти підготовки курсантів у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану: сучасні тенденції та перспективи : матеріали конференцій МЦНД. (02.06.2023; Одеса, Україна). 2023. С. 98–100. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/600>.